

Rekursja 2

Materiały pomocnicze do wykładu

wykładowca: **dr Magdalena Kacprzak**

A decorative graphic on the left side of the slide, consisting of a light green vertical bar and a dark blue horizontal bar with rounded ends.

Rozwiązywanie równań rekurencyjnych

A decorative graphic on the left side of the slide, consisting of a light green vertical bar and a dark blue horizontal bar with rounded ends.

Jednorodne liniowe równania rekurencyjne

Twierdzenie

Niech k będzie ustaloną liczbą naturalną dodatnią i niech $(*)$ oznacza zależność rekurencyjną między wyrazami ciągu $\{a(n)\}$:

$$(*) \quad a(n+k) = D_{k-1}a(n+k-1) + D_{k-2}a(n+k-2) + \dots \\ + D_1a(n+1) + D_0a(n)$$

gdzie $D_0, \dots, D_{k-1}$ są ustalonymi liczbami zespolonymi oraz niech $a(0), a(1), \dots, a(k-1)$ będą warunkami początkowymi.

Twierdzenie

Każdy ciąg $\{a(n)\}$ spełniający dla $n \geq 0$ zależność (*) jest postaci

$$a(n) = \sum_{i=1}^m W_i$$

gdzie m oznacza liczbę różnych pierwiastków wielomianu charakterystycznego

$$P(x) = x^k - D_{k-1}x^{k-1} - D_{k-2}x^{k-2} - \dots - D_1x - D_0$$

Twierdzenie

Oznaczmy te pierwiastki przez $z_1, \dots, z_m$ zaś ich krotności przez $k_1, \dots, k_m$ odpowiednio. Wtedy W_i ma postać:

$$W_i = (z_i)^n (C_0 + C_1 n + \dots + C_{p-1} n^{p-1} + C_p n^p)$$

gdzie $p = k_i - 1$, zaś $C_0, \dots, C_{p-1}, C_p$ są ustalonymi liczbami zespolonymi.

Przykład

Rozważmy następujące jednorodne liniowe równanie rekurencyjne

$$a(0) = 0, \quad a(1) = 1, \quad a(2) = 2,$$

$$a(n + 3) = a(n + 2) + \frac{7}{4} a(n + 1) + \frac{1}{2} a(n)$$

Przykład

Wtedy wielomian charakterystyczny tego równania ma postać

$$P(x) = x^3 - x^2 - \frac{7}{4}x - \frac{1}{2}$$

Przykład

Ponieważ

$$P(x) = \left(x + \frac{1}{2}\right)^2 (x - 2)$$

to pierwiastkami są

$$x_1 = -1/2, x_2 = -1/2, x_3 = 2$$

Przykład

Zatem

$$a(n) = (C_1 n + C_2) \left(-\frac{1}{2}\right)^n + C_3 2^n$$

Przykład

Brakujące współczynniki wyznaczamy z układu trzech równań liniowych

$$\begin{cases} C_2 + C_3 = a(0) \\ \left(-\frac{1}{2}\right)(C_1 + C_2) + 2C_3 = a(1) \\ \left(-\frac{1}{2}\right)^2(2C_1 + C_2) + 4C_3 = a(2) \end{cases}$$

dla $a(0)=0$, $a(1)=1$, $a(2)=2$

Przykład

Ostatecznie

$$C_1=4/5, C_2=-9/25, C_3=9/25$$

a z tego rozwiązaniem rozważanego równania jest

$$a(n) = \left(\frac{4}{5}n - \frac{9}{25}\right)\left(-\frac{1}{2}\right)^n + \frac{9}{25}2^n$$

A decorative graphic on the left side of the slide, consisting of a light green vertical bar and a dark blue horizontal bar with rounded ends.

Niejednorodne liniowe równania rekurencyjne

Redukcja do równań jednorodnych

Rozważmy następującą zależność rekurencyjną

$$a(n+k) = D_{k-1}a(n+k-1) + \dots + D_1a(n+1) + D_0a(n) + B$$

Zauważmy, że

$$a(n+k+1) = D_{k-1}a(n+k) + \dots + D_1a(n+2) + D_0a(n+1) + B$$

Redukcja do równań jednorodnych

Odejmując stronami oba równania dostajemy

$$\begin{aligned} a(n+k+1) - a(n+k) = & \\ D_{k-1}a(n+k) + (D_{k-2} - D_{k-1})a(n+k-1) + \dots & \\ + (D_1 - D_2)a(n+2) + (D_0 - D_1)a(n+1) - D_0a(n) & \end{aligned}$$

Redukcja do równań jednorodnych

Stąd

$$\begin{aligned} a(n+k+1) = & \\ & (D_{k-1} + 1)a(n+k) + (D_{k-2} - D_{k-1})a(n+k-1) + \dots \\ & + (D_1 - D_2)a(n+2) + (D_0 - D_1)a(n+1) - D_0 a(n) \end{aligned}$$

Redukcja do równań jednorodnych

Zatem niejednorodne liniowe równanie rekurencyjne sprowadziliśmy do jednorodnego równania rekurencyjnego, którego rozwiązanie opisuje wielomian charakterystyczny

$$P(x) = x^{k+1} - (D_{k-1} + 1)x^k - (D_{k-2} - D_{k-1})x^{k-1} + \dots \\ - (D_1 - D_2)x^2 + (D_0 - D_1)x - D_0$$

Przykład

Rozważmy następujące niejednorodne liniowe równanie rekurencyjne

$$a(0) = 1, \quad a(1) = 1, \quad a(2) = \frac{13}{4}$$

$$a(n + 2) = \frac{7}{4}a(n + 1) + \frac{1}{2}a(n) + 1$$

Przykład

Wówczas

$$a(n+2) = \frac{7}{4}a(n+1) + \frac{1}{2}a(n) + 1$$

$$a(n+3) = \frac{7}{4}a(n+2) + \frac{1}{2}a(n+1) + 1$$

Po odjęciu stronami dostajemy

$$a(n+3) = \left(\frac{7}{4} + 1\right)a(n+2) + \left(\frac{1}{2} - \frac{7}{4}\right)a(n+1) - \frac{1}{2}a(n)$$

Przykład

Wielomian charakterystyczny tego równania ma postać

$$P(x) = x^3 - \frac{11}{4}x^2 + \frac{5}{4}x + \frac{1}{2}$$

Przykład

Ponieważ

$$P(x) = \left(x + \frac{1}{4}\right)(x - 1)(x - 2)$$

to pierwiastkami są $x = -1/4$, $x = 1$, $x = 2$

Przykład

Zatem

$$a(n) = C_1 \left(-\frac{1}{4} \right)^n + C_2 1^n + C_3 2^n$$

Przykład

Brakujące współczynniki wyznaczamy z układu trzech równań liniowych

$$\begin{cases} C_1 + C_2 + C_3 = a(0) \\ \left(-\frac{1}{4}\right)C_1 + C_2 + 2C_3 = a(1) \\ \left(-\frac{1}{4}\right)^2 C_1 + C_2 + 4C_3 = a(2) \end{cases}$$

dla $a(0)=1$, $a(1)=1$, $a(2)=13/4$

Przykład

Ostatecznie

$$C_1=4/5, C_2=-4/5, C_3=1$$

a z tego rozwiązaniem rozważanego równania jest

$$a(n) = \frac{4}{5} \left(-\frac{1}{4} \right)^n - \frac{4}{5} + 2^n$$

Funkcje tworzące

Definicja

Rozważmy ciąg liczbowy $\{a(n)\}$. Wówczas

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a(n)x^n$$

nazywamy **zwykłą funkcją tworzącą**
lub krótko **funkcją tworzącą**.

Uwagi

Funkcje tworzące mają zatem postać
szeregów potęgowych.

Dla każdego takiego szeregu istnieje liczba
rzeczywista $R \geq 0$, zwana

promieniem zbieżności,

taka że jeśli $|x| < R$, to jest on absolutnie
zbieżny, a ponadto można go różniczkować
i całkować wyraz po wyrazie dowolną liczbę
razy.

Wzór Taylora

Zachodzi też wtedy wzór Taylora

$$a(n) = \frac{f^{(n)}(0)}{n!}, \quad n = 0, 1, \dots$$

Uwagi

Niestety, gdy liczby $a(n)$ są zbyt duże, wówczas $R=0$ i funkcje tworzące stają się bezużyteczne. Tak jest na przykład, gdy

$$a(n)=n!.$$

Nietrudno zauważyć, że szereg

$$\sum_{n=0}^{\infty} n! x^n$$

jest rozbieżny dla każdego $x > 0$.

Wykładnicza funkcja tworząca

Aby ominąć ten problem, wprowadza się wykładniczą funkcję tworzącą

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a(n) \frac{x^n}{n!}$$

której promień zbieżności jest zwykle dodatni.

Uwagi

Na przykład, jeśli $a(n)$ jest liczbą wszystkich funkcji ze zbioru n -elementowego w siebie, czyli $a(n)=n^n$, to szereg

$$\sum_{n=1}^{\infty} n^n x^n$$

jest rozbieżny dla każdego $x > 0$,

Uwagi

ale szereg

$$\sum_{n=1}^{\infty} n^n \frac{x^n}{n!}$$

jest zbieżny dla wszystkich $x < 1/e$,
ponieważ $n^n < n!e^n$.

Uwagi

Wykładnicze funkcje tworzące stosuje się na ogół w przypadkach, o których wiemy lub spodziewamy się, że $a(n)$ rośnie szybciej niż wykładniczo.

Od tej pory będziemy zakładać, że $|x| < R$.

Przykład 1

Rozważmy ciąg: 1,2,4,8,16,...

$$a(n)=2^n, \quad n=0,1,\dots$$

Wówczas funkcja tworząca ciągu $\{2^n\}$ dana jest wzorem: $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} 2^n x^n =$

$$\sum_{n=0}^{\infty} (2x)^n = 1 + 2x + (2x)^2 + (2x)^3 + \dots = \frac{1}{1-2x}$$

Przykład 2

Rozważmy ciąg: $1, 2, 3, 4, 5, \dots$

$$a(n) = n + 1, \quad n = 0, 1, \dots$$

Wówczas funkcja tworząca ciągu $\{n+1\}$ dana jest wzorem:

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (n+1)x^n =$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} (x^{n+1})' = \left(\sum_{n=0}^{\infty} x^{n+1} \right)' = \left(\frac{x}{1-x} \right)' = \frac{1}{(1-x)^2}$$

Przykład 3

Rozważmy ciąg: $\binom{k}{0}, \binom{k}{1}, \binom{k}{2}, \binom{k}{3}, \dots$

$$a(n) = \binom{k}{n}, \quad n = 0, 1, \dots$$

Funkcja tworząca tego ciągu jest skończoną sumą i ma postać

$$f(x) = \sum_{n=0}^k \binom{k}{n} x^n = (1+x)^k$$

Przykład 3

Innymi słowy, dwumian Newtona $(1+x)^k$ jest zwykłą funkcją tworzącą ciągu

$$\binom{k}{n}$$

określającego liczbę n -wyrazowych kombinacji zbioru k -elementowego.

Przykład 4

Z drugiej strony

$$(1+x)^k = \sum_{n=0}^k \frac{k!}{(k-n)! n!} x^n$$

Tak więc $(1+x)^k$ jest jednocześnie wykładniczą funkcją tworzącą ciąg określającego liczbę n -wyrazowych wariacji bez powtórzeń ze zbioru k -elementowego.

Przykład 5

Funkcja

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} k^n \frac{x^n}{n!} = e^{kx}$$

jest wykładniczą funkcją tworzącą dla liczby n -wyrazowych **wariacji z powtórzeniami** ze zbioru k -elementowego

Zastosowania

Rozwiązywanie równań rekurencyjnych

1. Postać rekurencyjna ciągu
2. Funkcja tworząca ciągu
3. Postać zwarta funkcji tworzącej
4. Rozwinięcie funkcji tworzącej w szereg Taylora
5. Postać jawna ciągu (współczynniki rozwinięcia funkcji tworzącej w szereg to kolejne wyrazy ciągu)

Proste na płaszczyźnie

Proste na płaszczyźnie

Na ile spójnych obszarów dzieli płaszczyznę n prostych, z których żadne dwie nie są równoległe i żadne trzy nie przecinają się w jednym punkcie?

Proste na płaszczyźnie

1. Układamy zależność rekurencyjną

Oznaczmy szukaną liczbę przez $a(n)$.
Mamy $a(0)=1$ i $a(1)=2$. Prowadząc n -tą prostą przetniemy wszystkie $n-1$ poprzednie, a to oznacza, że przetniemy na dwie części n obszarów spójnych, zwiększając tym samym liczbę obszarów o n .

Proste na płaszczyźnie

Zatem

$$a(n) = a(n-1) + n \quad \text{dla } n \geq 1$$

2. Określamy funkcję tworzącą

Niech $f(x)$ będzie funkcją tworzącą tego ciągu. Wtedy

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a(n)x^n = a(0)x^0 + \sum_{n=1}^{\infty} (a(n-1) + n)x^n$$

Proste na płaszczyźnie

3. Znajdujemy postać zwartą

$$f(x) = a(0)x^0 + \sum_{n=1}^{\infty} (a(n-1) + n)x^n =$$

$$1 + \sum_{n=1}^{\infty} a(n-1)x^n + \sum_{n=1}^{\infty} nx^n =$$

$$1 + \sum_{n=0}^{\infty} a(n)x^{n+1} + x \sum_{n=1}^{\infty} nx^{n-1} =$$

$$1 + x \sum_{n=0}^{\infty} a(n)x^n + x \left(\sum_{n=0}^{\infty} x^n \right)' =$$

Proste na płaszczyźnie

Stąd

$$1 + xf(x) + x\left(\sum_{n=0}^{\infty} x^n\right)' =$$

$$1 + xf(x) + x\left(\frac{1}{1-x}\right)' =$$

$$1 + xf(x) + x\frac{1}{(1-x)^2}$$

Proste na płaszczyźnie

Zatem

$$f(x) = 1 + xf(x) + x \frac{1}{(1-x)^2}$$

czyli

$$f(x)(1-x) = 1 + x \frac{1}{(1-x)^2}$$

$$f(x) = \frac{1}{(1-x)} + \frac{x}{(1-x)^3}$$

Proste na płaszczyźnie

4. Rozwijamy funkcję tworzącą w szereg

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} x^n + x \sum_{n=0}^{\infty} \binom{n+2}{2} x^n$$

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} x^n + \sum_{n=0}^{\infty} \binom{n+2}{2} x^{n+1}$$

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} x^n + \sum_{n=1}^{\infty} \binom{n+1}{2} x^n$$

Proste na płaszczyźnie

5. Wyznaczamy postać jawną ciągu

Ostatecznie

$$a(n) = 1 + \binom{n+1}{2}$$

Proste na płaszczyźnie

Skorzystaliliśmy tutaj z rozwinięcia Taylora

$$(1+x)^r = \sum_{n=0}^{\infty} \binom{r}{n} x^n$$

gdzie dla dowolnej liczby rzeczywistej r

$$\binom{r}{n} = \frac{r(r-1)\dots(r-n+1)}{n!}$$

Proste na płaszczyźnie

W szczególności

$$\binom{-3}{n} = (-1)^n \frac{3 \cdot 4 \cdot \dots \cdot (n+2)}{n!} = (-1)^n \binom{n+2}{2}$$

stąd

$$\begin{aligned} \frac{x}{(1-x)^3} &= x \frac{1}{(1-x)^3} = x(1-x)^{-3} = x(1-(-x))^{-3} = \\ x \sum_{n=0}^{\infty} \binom{-3}{n} (-1)^n x^n &= x \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \binom{n+2}{2} (-1)^n x^n = x \sum_{n=0}^{\infty} \binom{n+2}{2} x^n \end{aligned}$$

Wieża Hanoi

Wieża Hanoi

Niech $a(n)$ będzie minimalną liczbą ruchów niezbędną do przeniesienia wieży składającej się z n krążków.

1. Układamy zależność rekurencyjną

$$a(n) = 2a(n-1) + 1 \text{ oraz } a(1) = 1$$

Wieża Hanoi

2. Określamy funkcję tworzącą

$$f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} a(n)x^n =$$

$$a(1)x^1 + \sum_{n=2}^{\infty} (2a(n-1) + 1)x^n =$$

$$1 \cdot x + \sum_{n=2}^{\infty} 2a(n-1)x^n + \sum_{n=2}^{\infty} 1 \cdot x^n$$

Wieża Hanoi

3. Znajdujemy postać zwartą

$$f(x) = x + 2x \sum_{n=2}^{\infty} a(n-1)x^{n-1} + \sum_{n=2}^{\infty} x^n =$$

$$2x \sum_{n=1}^{\infty} a(n)x^n + \sum_{n=1}^{\infty} x^n =$$

$$2xf(x) + \frac{x}{1-x}$$

Wieża Hanoi

Stąd

$$f(x) = 2xf(x) + \frac{x}{1-x}$$

$$f(x)(1 - 2x) = \frac{x}{1-x}$$

$$f(x) = \frac{x}{(1-x)(1-2x)}$$

Wieża Hanoi

4. Rozwijamy funkcję tworzącą w szereg

$$f(x) = \frac{x}{(1-x)(1-2x)} = \frac{2x}{(1-2x)} - \frac{x}{(1-x)} =$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} (2x)^n - \sum_{n=1}^{\infty} x^n = \sum_{n=1}^{\infty} (2^n - 1)x^n$$

Wieża Hanoi

5. Wyznaczamy postać jawną ciągu

$$a(n) = 2^n - 1$$

Podzbiory bez sąsiadów

Podzbiory bez sąsiadów

Ile podzbiorów zbioru

$$[n] = \{1, 2, \dots, n\},$$

wliczając zbiór pusty, nie zawiera sąsiednich liczb?

Podzbiory bez sąsiadów

1. Układamy zależność rekurencyjną

Oznaczmy szukaną liczbę przez $a(n)$ i podzielmy wszystkie podzbiory tego typu na dwie klasy: te do których nie należy liczba 1, i te do których 1 należy.

Tych pierwszych jest tyle, ile podzbiorów bez sąsiadów zbioru $\{2, \dots, n\}$, a więc $a(n-1)$.

Tych drugich jest tyle, ile podzbiorów bez sąsiadów zbioru $\{3, \dots, n\}$, a więc $a(n-2)$.

Podzbiory bez sąsiadów

Zatem

$$a(n) = a(n-1) + a(n-2)$$

przy warunkach początkowych

$$a(0) = 1 \text{ i } a(1) = 2$$

Podzbiory bez sąsiadów

2. Określamy funkcję tworzącą

Dla $a(0)=a(1)=1$ funkcja tworząca ciągu Fibonacciego przyjmuje postać

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a(n)x^n =$$

$$a(0) + a(1)x^1 + \sum_{n=2}^{\infty} (a(n-1) + a(n-2))x^n =$$

$$1 + x + \sum_{n=2}^{\infty} (a(n-1) + a(n-2))x^n$$

Podzbiory bez sąsiadów

3. Znajdujemy postać zwartą

$$f(x) = 1 + x + \sum_{n=2}^{\infty} (a(n-1) + a(n-2))x^n =$$

$$1 + x + \sum_{n=2}^{\infty} a(n-1)x^n + \sum_{n=2}^{\infty} a(n-2)x^n =$$

$$1 + x + \sum_{n=1}^{\infty} a(n)x^{n+1} + \sum_{n=0}^{\infty} a(n)x^{n+2} =$$

$$1 + \sum_{n=0}^{\infty} a(n)x^{n+1} + \sum_{n=0}^{\infty} a(n)x^{n+2} = 1 + x \sum_{n=0}^{\infty} a(n)x^n + x^2 \sum_{n=0}^{\infty} a(n)x^n =$$

$$1 + xf(x) + x^2f(x)$$

Podzbiory bez sąsiadów

Stąd

$$f(x) = \frac{1}{1-x-x^2} = \frac{a_1 \cdot \frac{1}{\sqrt{5}}}{1-a_1x} - \frac{a_2 \cdot \frac{1}{\sqrt{5}}}{1-a_2x}$$

gdzie

$$a_1 = \frac{1+\sqrt{5}}{2} \quad \text{i} \quad a_2 = \frac{1-\sqrt{5}}{2}$$

Podzbiory bez sąsiadów

4. Rozwijamy funkcję tworzącą w szereg

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{1}{\sqrt{5}} \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{n+1} - \frac{1}{\sqrt{5}} \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^{n+1} \right) x^n$$

5. Wyznaczamy postać jawną ciągu

$$a(n) = \frac{1}{\sqrt{5}} \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^{n+1} - \frac{1}{\sqrt{5}} \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^{n+1}$$

A decorative graphic on the left side of the slide, consisting of a light green vertical bar and a dark blue horizontal bar with rounded ends.

Twierdzenie o rekursji uniwersalnej

Twierdzenie o rekursji uniwersalnej

Niech $a \geq 1$, $b > 1$ będą stałymi, $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^+ \cup \{0\}$ pewną funkcją i niech $T(n)$ będzie równaniem rekurencyjnym postaci

$$T(n) = aT(n/b) + f(n),$$

gdzie n/b traktujemy jako $\lfloor n/b \rfloor$ albo $\lceil n/b \rceil$ wtedy

Twierdzenie o rekursji uniwersalnej

- jeżeli $f(n) = O(n^{\log[b]a - \varepsilon})$ dla pewnej stałej $\varepsilon > 0$, to

$$T(n) = \Theta(n^{\log[b]a})$$

- jeżeli $f(n) = \Theta(n^{\log[b]a})$ dla pewnej stałej $\varepsilon > 0$, to

$$T(n) = \Theta(n^{\log[b]a} \lg n)$$

- jeżeli $f(n) = \Omega(n^{\log[b]a + \varepsilon})$ dla pewnej stałej $\varepsilon > 0$, to

$$T(n) = \Theta(f(n))$$

pod warunkiem, że $af(n/b) \leq cf(n)$ dla pewnej stałej $c < 1$ i wszystkich dostatecznie dużych n .

Przykład

Rozważmy równanie

$$T(n) = 3T(n/3) + n^3 + n.$$

Wówczas $a=3$, $b=3$, $f(n) = n^3 + n$.

Zauważmy, że $f(n) = \Omega(n^{1+\varepsilon})$ dla $\varepsilon=2$.

Zatem

$$T(n) = \Theta(f(n)) = \Theta(n^3 + n)$$

Przyjmujemy, że $c=2/3$:

$$3f(n/3) = n^3/9 + n \leq 2/3(n^3 + n) = 2/3f(n).$$

A decorative graphic on the left side of the slide, consisting of a light green vertical bar and a white rounded rectangle with a green top-left corner. A thick dark blue horizontal bar extends from the left edge of the white rounded rectangle across the top of the slide.

Zadania

Zadanie 1

Wyznaczyć liczbę $a(n)$ ciągów binarnych długości n , w których żadne dwa zera nie występują obok siebie.

Zadanie 1

$a(1)=2$ – ciągi 1; 0

$a(2)=3$ – ciągi 01; 10; 11

$a(3)=??$

Zadanie 1

$a(1)=2$ – ciągi 1; 0

$a(2)=3$ – ciągi 01; 10; 11

$a(3)=5$ – ciągi 01**1**; 10**1**; 11**1**; 0**10**; 1**10**

$a(n)=a(n-1)+a(n-2)$ dla $n>2$

Zadanie 1

Wielomian charakterystyczny tego równania ma postać

$$P(x) = x^2 - x - 1$$

Pierwiastkami tego wielomianu są

$$x_1 = \frac{1 + \sqrt{5}}{2} \quad \text{oraz} \quad x_2 = \frac{1 - \sqrt{5}}{2}$$

Zadanie 1

Zatem

$$a(n) = C_1 \left(\frac{1 + \sqrt{5}}{2} \right)^n + C_2 \left(\frac{1 - \sqrt{5}}{2} \right)^n$$

Zadanie 1

Brakujące współczynniki wyznaczamy z układu dwóch równań liniowych

$$\begin{cases} C_1 \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^1 + C_2 \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^1 = a(1) \\ C_1 \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2} \right)^2 + C_2 \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2} \right)^2 = a(2) \end{cases}$$

dla $a(1)=2$, $a(2)=3$

Zadanie 1

Ostatecznie

$$C_1 = \frac{\sqrt{5} + 3}{2\sqrt{5}} \quad \text{oraz} \quad C_2 = \frac{\sqrt{5} - 3}{2\sqrt{5}}$$

a z tego rozwiązaniem rozważanego równania jest

$$a(n) = \left(\frac{\sqrt{5} + 3}{2\sqrt{5}} \right) \left(\frac{1 + \sqrt{5}}{2} \right)^n + \left(\frac{\sqrt{5} - 3}{2\sqrt{5}} \right) \left(\frac{1 - \sqrt{5}}{2} \right)^n$$

Zadanie 2

Wyznaczyć liczbę $a(n)$ ciągów ternarnych (złożonych z cyfr 0,1,2) długości n , w których żadne dwie jedynki nie występują obok siebie.

Zadanie 2

$a(1)=3$ – ciągi 2; 1; 0

$a(2)=8$ – ciągi 00; 01; 02; 10; 12;
20; 21; 22

$a(3)=??$

Zadanie 2

$a(1)=3$ – ciągi 2; 1; 0

$a(2)=8$ – ciągi 00; 01; 02; 10; 12;
20; 21; 22

$a(3)=22$ – ciągi

00**0**; 01**0**; 02**0**; 10**0**; 12**0**; 20**0**; 21**0**; 22**0**;

00**2**; 01**2**; 02**2**; 10**2**; 12**2**; 20**2**; 21**2**; 22**2**;

2**01**; 1**01**; 0**01**; 2**21**; 1**21**; 0**21**

Zadanie 2

$$a(n) = 2a(n-1) + 2a(n-2) \text{ dla } n > 2$$

Zadanie 2

Wielomian charakterystyczny tego równania ma postać

$$P(x) = x^2 - 2x - 2$$

Pierwiastkami tego wielomianu są

$$x_1 = 1 + \sqrt{3} \quad \text{oraz} \quad x_2 = 1 - \sqrt{3}$$

Zadanie 2

Zatem

$$a(n) = C_1 \left(1 + \sqrt{3}\right)^n + C_2 \left(1 - \sqrt{3}\right)^n$$

Zadanie 2

Brakujące współczynniki wyznaczamy z układu dwóch równań liniowych

$$\begin{cases} C_1(1 + \sqrt{3})^1 + C_2(1 - \sqrt{3})^1 = a(1) \\ C_1(1 + \sqrt{3})^2 + C_2(1 - \sqrt{3})^2 = a(2) \end{cases}$$

dla $a(1)=3$, $a(2)=8$

Zadanie 2

Ostatecznie

$$C_1 = \frac{3 + 2\sqrt{3}}{6} \quad \text{oraz} \quad C_2 = \frac{3 - 2\sqrt{3}}{6}$$

a z tego rozwiązaniem rozważanego równania jest

$$a(n) = \left(\frac{3 + 2\sqrt{3}}{6} \right) (1 + \sqrt{3})^n + \left(\frac{3 - 2\sqrt{3}}{6} \right) (1 - \sqrt{3})^n$$

Zadanie 3

Znaleźć postać jawną ciągu
(rozwiązanie zagadnienia wieży Hanoi)

$$a(n) = 2a(n-1) + 1 \text{ oraz } a(1) = 1, a(2) = 3$$

Zadanie 3

Wyznaczamy

$$a(n+1) = 2a(n) + 1$$

$$a(n+2) = 2a(n+1) + 1$$

i odejmujemy stronami otrzymując

$$a(n+2) - a(n+1) = 2a(n+1) - 2a(n) + 1 - 1$$

czyli

$$a(n+2) = 3a(n+1) - 2a(n)$$

Zadanie 3

Wielomian charakterystyczny tego równania ma postać

$$P(x) = x^2 - 3x + 2$$

Pierwiastkami tego wielomianu są

$$x_1 = 2 \quad \text{oraz} \quad x_2 = 1$$

Zatem

$$a(n) = C_1 2^n + C_2 1^n = C_1 2^n + C_2$$

Zadanie 3

Brakujące współczynniki wyznaczamy z układu dwóch równań liniowych

$$\begin{cases} C_1 2^1 + C_2 = a(1) \\ C_1 2^2 + C_2 = a(2) \end{cases}$$

dla $a(1)=1$, $a(2)=3$

Zadanie 3

Ostatecznie

$$C_1 = 1 \quad \text{oraz} \quad C_2 = -1$$

a z tego rozwiązaniem rozważanego równania jest

$$a(n) = 2^n - 1$$